

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Eulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre	...	840 Lej
Fél évre	...	420 Lej
Negyed évre	...	210 Lej
Havonta	...	70 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Halálra

ítéltek tegnap Budapesten egy bűnös asszonyt. Csúf, szegényteljes, erőszakos, kötéltálatl hallt mondtak egy asszony fejére, aki szőke, kékszemű, szép és viharos multu. Ezt a szépasszonyt az erkölcsi posványból emelte magához a Grál-lovag csendőrfőhadnagy. Ez a nő gyilkolt. Azért, hogy pénzhez jusson. Ha más motivumok közre is játszottak a gyilkosságnál, az igazi ok csak a pénzvágó démona volt. Lederer Gusztávné született Schwarz Micinek, a pozsonyi kaszirolányból lett tisztii feleségnek pénz kellett. Még hozzá sok pénz. Több, mint amennyit a kiszámított fixet kereső csendőrtiszt adni tudott. Ennek a szépasszonynak egész élete légvárakon, mocsarakon és hazugságokon épült fel és csak természetes, hogy ez a szőke asszony nem riadt vissza egy emberélet kioltásától és a kibűlt hulla feldarabolásában való segédkezéstől sem, hogy hozzájusson Kodelka hentesmester hetven milliójához.

És nem riadt volna vissza attól sem, hogy utálatos és szörnyű bűnét áthárítsa másokra, hogy ártatlan emberek szenvedése, bűnhődése árán szabaduljon az elnyeléssel fenyegető örvényből. Ezért védekezett, hazudozott, könnyezett, kapálódzott, ezért kevert bele a tárgyalás folyamán ártatlanokat. De a törvény, amit emberek csináltak emberi bűnök megtorlására, emberi indulatok megfékezésére, hurkot szorít most ennek az elvetemült asszonyi állatnak a nyakára, aki vért ontott kapzsi pénzsóvárgásában. Még az sem menti bűnét, hogy szegény volt, nyomorgott, éhezett, télviz idején fázott. Ledererné embert ölt, hogy hitvány pénzhez juthasson. Minden más körülmény mellékes. Ez elegendő ok arra, hogy ezt az asszonyt az akasztófa alá állítsák székeségével, kék szemével, szépségével. A közhangulat is ezt kívánta, amelyre megnyugtatólag hatott az ítélet drákói szigora: szemét szemért, fogat fogért, tehát: életet — életért. A feldarabolt nagyvágó életéért kettőt is: a csendőrtiszt és a felirónó életét. Mindketten megérették a kötélre...

Nem engedélyezik a királyhágói református püspökséget. — Léghajók indulnak az Eszaki Sarkra. — Borzalmas földrengés Portugáliában. — Mosolyog a halálraitélt Ledererné. — Bonyodalmas pör az aradi tőzsdebiróság előtt. — Tetemrehívták a limburgi tömeggyilkost. — Megdőböntő öngyilkosság Aradon. — Érettségizett diákból kőműveslegény. — Kodelkáné tartásdíjat követel.

Elkészültek az új megyebeosztások

Nagy változások történtek Erdélyben, Bukovinában és Beszarábiában.

(Bucuresti, július 9.) A közigazgatási reform előkészítésére kiküldött bizottság ma délelőtt folytatta munkáját Bratianu Jónel miniszterelnök, Saveanu, Moisau, Inculet, Cipaiaru és Nistor miniszterek részvételével. A bizottság az erdélyi megyék közül Szolnok-Doboka, Marostorda, Udvarhely, Brassó, Fogaras megyék területeiben bizonyos változást eszközölt. Bánáiban megma-

rad az eddigi négy megye, Bucovina pedig öt megyére lesz beosztva, amelyekhez Dorohoiu, Hotin és Falticeni megyékből is csatolnak egy sávot, úgy, hogy Moldva és Bucovina között eltűnik az eddigi határ. A besszarábiai megyéket kiigazítják moldvai járásokra, így a jövőben a Pruth nem lesz határvonal. Az okmányügyi miniszterterületében a bizottság csupán kisebb változásokat eszközölt.

Franciaország békeajánlatot tett Abd el Krimnek.

Párisból táviratozzák: Painlevé miniszterelnök és Briand külügyminiszter ma nyilatkoznak a marokkói helyzetről. A kormánylapok szerint kijelentik, hogy a franciák a spanyolokkal együtt békeajánlatot tesznek Abd el Krimnek. A békeajánlatban elismerik a riftek legteljesebb függetlenségét. Ha az ajánlatot Abd el Krim elutasítandó, akkor a legerőteljesebb offenzívát rendelik el.

Elhalasztják az utódállamok konferenciáját.

Új tanácskozásra ülnek össze a kisantant külügyminiszterei.

(Bucuresti, július 9.) Az Adeverul hivatalos forrásból nyert értesítése alapján írja, hogy a jóvátételi bizottság hozzájárult az utódállamok július 24-re kitűzött prágai konferenciájának novemberre való elhalasztásához. Az elhalasztást Románia kérte Lengyelország és Jugoszlávia nevében is azzal az indoklással, hogy előbb szükségesnek tartják Ausztria és Magyarország kötelezettségeinek likvidálását, vagy rendezését. Olaszország is állást foglalt a konferencia elhalasztása mellett. Csehszlovákia nem nyilatkozott, aminek oka az, hogy mint vendéglátó, nem tartotta il-

domosnak a konferencia elhalasztását kérni. Az utódállamok novemberre halasztott konferenciája előtt megtartják a római konferenciát, amely foglalkozni fog a Bécsben és Budapesten levő alapok és alapítványok sorsával. A Lupta értesülése szerint a legutóbbi napok külpolitikai eseményei élelken foglalkoztatják a kisantant kormányait. A kisantant részéről a legnagyobb érdeklődés a szövetségeseknek Oroszország ellen tervezett akciója iránt nyilvánul meg. Lehetséges — írja a lap — hogy a kisantant külügyminiszterei rövidesen tanácskozásra ülnek össze, amelyen

megvitatják az aktuális problémákat. Ezt a tanácskozást a Lupta szerint a Népszövetség genfi konferenciája előtt tartanák meg.

Véget ért

a népszövetségi ligák ülése.

Javaslat a kisebbségi és az állampolgársági jogokról.

Varsóból táviratozzák: A népszövetségi ligák közgyűlése mai ülésén a nemzeti kisebbségek politikai bizottságának jelentésével foglalkoztak. A közgyűlés több határozati javaslatot szavazott meg. Többek között megszavazták az utódállamok állampolgárainak polgári jogaira vonatkozó, a kisebbségi jogok kodifikálását sürgető javaslatokat s egy határozatot, amely a Népszövetséghez intézett kisebbségi kérvények ügyét tárgyalja. Ezekon kívül megszavazták a numerus clausura és a kétes állampolgárság tisztázására vonatkozó javaslatokat is. A gyűlés ezzel be is fejeződött.

Beniczky Ödönt

kizárlák a Nemzeti Kaszinóból.

A legitimista magyar magnások kilepnek a kaszinóból.

(Budapest, július 9.) Beniczky Ödön volt belügyminisztert, aki kormányzósértés és tiltott közlés miatt vizsgálati fogságban ül, a Nemzeti Kaszinó választmánya ma tartott ülésén kizárta a kaszinó tagjai közül. A kaszinó zsenitragjai valamennyien a kizárás mellett foglaltak állást, míg a legitimista magnásoknak az volt az álláspontjuk, hogy meg kell várni a bíróság döntését. Ezen a véleményen voltak gróf Andrassy Gyula, örgróf Pallavicini György, gróf Sigray Antal és mások is. Ez a csoport a Magyar Hirlap értesülése szerint, a kaszinó közgyűléséhez felebbezi meg a határozatot és ha a közgyűlés jóvá is hagyá Beniczky kizárását, akkor Andrassyék kilépnek a Nemzeti Kaszinóból és megalakítják a Széchényi-kaszinót.

— Az állampolgársági felebbezések sorsa. Aradváros vezetősége tudtul adja az érdekelteknek, hogy a város többé nem fogadjat el állampolgársági iránti kérvényeket, sem pedig felebbezéseket. Aki eddig kérvényét vagy felebbezését nem nyújtotta be a városnál, az kénytelen állampolgárság iránti kérvényével az igazságügyminisztériumhoz, felebbezésével pedig a temesvári táblához fordulni.

A vasút centenáriuma.

Leleplezték az első utas, s az első vasúti jegy emléktábláját.

(London, július 9.) Most száz esztendeje nyitották meg az első vasúti vonalat és ebből az alkalmából vasúti kiállítás volt Darlingtonban, az első vasúti vonal végállomásának szülőhelyén. Harminc nemzet küldte el képviselőt a kongresszusra, akik meglátogatták a történelmi mozdonykiállítását és résztvettek az első vasúti kiállítás pontján Stocktonban, az új vasúti állomás felavatásán. A yorki herceg adta át a forgalomnak az új állomást és leplezte le azt az emléktáblát, amelynek következő a szövege: „1825-ben, a Stockton és Darlington Vasúttársaság jött adta ki az első jegyet az első utasnak és ez esemény új korszakot nyitott meg az emberiség történetében.” Az ünnepségekkel kapcsolatban a Times azt hangoztatja, hogy az a centenárium csak a Stephenson Róbert által feltalált személyszállító vasútnak szól, mert hiszen már 1801-ben megindult az első áruszállító gőzvasút Mandsworth és Croydon között. A sínekre fektetett forgalom pedig már több százéves, mert 1676-ban lord Keeper Guilford megcsodálta azt a könnyedséget, ahogyan a szénét a bányától a kikötőig szállították sínes vasúton, amelyet azonban még nem géperő hajtott.

Feleségből — szerető.

A meggyilkolt Kodelka feleségének póra a Kodelka-vagyon örökösei ellen.

(Budapest, július 9.) A Lederer házaspár szerencsétlen áldozata, Kodelka Ferenc tudvalegőleg elvált a feleségétől, aki a válópör során minden tartási igényről lemondott. A válópörbeli ítélet jogerőre emelkedése után azonban újra összeházaszkodott a Kodelka-házaspár, egyútvé költöztek és közös háztartásban éltek. Az asszony vallomása szerint, amelyet a Lederer-bünpör folyamán is megtett, úgy állott közöttük a viszony, hogy újra házasságra, akár lak lépni, de ettől függetlenül is Kodelka olyformán nyilatkozott, hogy amíg az asszony él, eltartásáról mindenképen gondoskodni fog. Minderről azonban Kodelka, azzal, hogy teljesen felesleges ezt írásba foglalni, nem állított ki okiratot. Most az asszony pört indított Kodelka örökösei ellen és kérte a bíróságot, hogy Kodelka örököseit, az ő életfogytig tartó ötmillió korona havi tartásdíj megfizetésére kötelezze. Kodelkák képviselője a ma megtartott járás bírósági tárgyaláson a kereset elutasítását kérte, mert az szerinte turpis causa, s a jó erkölcsökbe ütközik. Ha Kodelka tett volna ilyen kijelentést, az nem kötelező, mert csak az ügyességi viszony érdekében tette ezt az ígéretet. A kereset elutasítását kérte azért is, mert a hagyatékat a sok költség és adó nagyon megcsönkította s abból nem térki a követelt tartásdíj. A járásbíróság a tárgyalás folytatását s az ítélet meghozatalát öszre halasztotta.

Nem hagyták jóvá a királyhagó-melléki református püspökség felállítását.

(Bucuresti, július 9.) A múlt héten az „Adeverul” azt a hírt közölte, hogy a kálvini-miniszter hozzájárult a királyhagó-melléki református püspökség felállításához. Lepadatú miniszter ma hivatalos kommunikét tett közzé, melyben a leghatározottabban formában megcáfolja ennek a hírek valódiságát.

Csernyák Imre Bécsből visszazökött Amerikába

Feltételesen és ideiglenesen szabadlábra helyezték a magyar kormány kiadatási kérelmének elintézéséig.

(Bécs, július 9.) Miként ismeretes, Csernyák Imre volt százados, a Károlyi-féle forradalom katonatanácsának elnöke harmincnyolc hónap előtt a bécsi Ostbahn hófőről megszököttette Laehne Magdát, Laehne Hugó, volt államtitkár és képviselő leányát. Laehne Hugó ugyanis évek előtt elvált feleségétől, dr. Heinrich Aliostól, mire az excentrikus asszony előbb Gurth Anna volt egészségügyi népbiztossal, majd ettől is elválva, Csernyák Imrével kötött házasságot. Csernyákék az emigráció első idejében Bécsben éltek, mivel azonban Csernyák ellen különböző feljelentések érkeztek, kivándoroltak Amerikába, ahol Csernyák állítólag az Edison-műveknél nyert alkalmazást. Amerikából jött vissza Bécsbe, hogy kiszöktesse a kis Laehne Magdát is. Bécsben sikerült is a kísérlete, Hamburgban azonban felismerték, letartóztatták és visszazállították Bécsbe. A múlt hónap tárgyaláson Cser-

nyákat elítélték, azonban büntetését a vizsgálati fogsággal kiváltották. Az ítélet kihirdetése után az ügyész Csernyák tovább való fogvatartását indítványozta, mivel a magyar hatóságok avval gyamasították, hogy részt vett Tisza István gróf meggyilkolásában és a magyar kormány kiadatását kérte.

Csernyákat így visszavezették cellájába, másnap azonban, miként lapunk bécsi szerkesztősege most értesül, kiengedték 500 dollár kaució ellenében. Csernyák azonban nem várta meg az osztrák bíróság döntését a kiadatás ügyében, hanem az 500 dollárt veszni hagyva, kezeket odatott és eddig kiderítetlen módon visszazökött Amerikába. Az osztrák hatóságok igyekeznek a szökést titkolni, mivel a gyilkossággal gyamasított Csernyák ideiglenes szabadlábrabetegezése igen könnyelmű intézkedés volt, miként ezt a most kiderített és leleplezett szökés igazolja. (sz. p.)

Léghajókon az Északi Sarkra.

Amundsen királyi kihallgatáson fogadták. — A sarkexpedíció hősei csak kormányozható léghajóval indulnak új utra.

(Oslo, július 9.) Napokkal ezelőtt teljes részletességgel megírtuk azt a nagyarányú ünnepséget, amelyben Amundsennek hazatérése alkalmából része volt. Most újabb jelentések az ünnepség továbbfolytatásáról számolnak be, s egyben a sarkkutatók jogendőt terveiről.

Mint jelentették, leihathatlan lelkesedéssel fogadta Norvégia népe az északi sarkról hazatérő Amundsent. Nemcsak a főváros közönsége, hanem egész Norvégia minden vidéke képviselve volt a fogadtatásnál. A Selmar-hajó hozta vissza Norvégiába Amundsent, aki azután sarki repülőgépre szállott és azzal érkezett be a fővárosba. Pompás látványt nyújtott a kikötő és az egész fjord. Mindennél a norvég lobogók erdeje, de nagyon sok amerikai és német lobogó is volt látható, amelyeket Amundsen amerikai és német kísérőjének tiszteltére tűztek ki. A csónakok ezrei szorongtak a fjordban. Az újságírók és filmoperatőrök külön hajót béreltek ki, hogy Amundsenek elé mehessenek és a lapudósítások nagy részét repülőgépekkel továbbították. Horten közelében a Selmer már állig tudott mozogni az eleje érkezett hajók és csónakok óriási tömege miatt. Itt vették horgonyt a hajó és itt szállottak repülőgépre a sarkkutatók. A hajók között volt, amelyek

a visszatérőket fogadták egy arctic hajóraj is. Hortenben szállott fel az a nagy repülőhajó, amely Amundseneket kísérte és amikorra láthatóvá vált Oslo közelében a repülőgépek tömege, megszólaltak Oslo összes templomainak harangjai, a rakparton felállított óriási zenekar rázendített a norvég himnuszra, a hajók leadták üdvözléseiket és a közönség leihathatlan újjongásban tört ki. Egyszerre a repülőgépek közül kivált egy óriási repülőgép, Amundsenek repülőgépe. A parton udvari hintó várta Amundseneket, amely a néptömeg tombolása közepette vitte a sarkkutatókat a királyi palotába, ahol a király fogadta őket. Mindenkit amaryvelvén szólított meg, s az Olaf-renddel tüntette ki őket. A Grand Hotelben hatalmas méretű bankett volt, amelyen nemcsak Amundsenre, hanem az amerikai és német testvérekre is sok pohár, köszöntő hangzott el. Majd ismét a király látta vendégül Amundsent és társait.

Amundsen ma ismét nyilatkozott legközelebbi terveiről. Kijelentette, hogy leghőbb vágya, hogy a sarkvidékeken át Alaskába jusson. Reméli, hogy ezt a célját el is érheti, azonban nem tudja még, hogy azt repülőgépek segítségével fogja-e elérni. Feladta az, hogy fölmutassa azt az ismeretlen és nagy területet, amely Alaska és a Spitzbergák között elterül.

Ellsworth, Amundsen amerikai utitársa kijelentette, hogy vágyakozik a sarkvidék után, de sohasem térne oda vissza repülőgéppel. — Léghajókat azonban lehetne alkalmazni. Feucht, Amundsen német utitársa úgy nyilatkozott, hogy soha többé nem venne részt sarkvidéki repülőúton, mártán ott nincs alkalmas hely a leszállásra. Nézeté szerint azonban mégis legjobban kormányozható léghajókkal lehetne eljutni a sarkvidékre. Condat, az expedíció másik vezetője annak a véleményének adott kifejezést, hogy szívesen venne részt újabb expedícióban, legörömbesebb azonban Zeppelinnel menne.

Döjjetek és vogyétek...!

Kenyérosztás az aradi minorita templomban. — Ötszázötven inséges felsegítése.

(Saját tudósítónktól.) A nazarethi ács fia kenyéret osztott szét az inséges, nyomorgó nép között. Az éhség jagató szavai elhallgattak, a sápadt, beteg emberek arcába visszatért az élet és a tömeg térdreült az Istenember előtt. Az aradi Minorita templom hatalmas kupolája alatt megkomdult a harang szava. Ünnep van. A szegények, éhezők ünnepe. Az Ótestamentum csodálatosan szép jelenetére emlékezünk. A szálmával fedett sárvisekők, a feketeaszajú katakombák helyett díszes paloták emelkednek, az éledzőttek győztesekké válnak és az éhező inséges tömeg ott várakozik a keresztrefeszített, Nazarethi Jézus szobra alatt és reszkető kezükkel nyúl a kenyér után. Az Isten fia feltámadott. Az isten fia mindig feltámad, ha felemeljük az eleset teket, ha kenyéret adunk az éhezőknek, ha mosolyt varázsolunk a szenvedő emberek arcára. Az aradi Szociális Misszió Társulat jótékony, hölgyei tegnap ötszázötven éhezőknek kenyéret osztottak ki a Minorita templom előcsarnokában. Ötszázötven szerencsétlen nyomorát enyhítik évek óta Krisztus áldott követői, akik házról-házra járva felkeresik a könnyezőket, hogy megvigasztalják őket, az éhezőknek, hogy kenyéret adjanak nekik. Csendes, reklám nélküli dolgoznak; nem várnak köszönetet, a hit serkentő őket munkára és örmaguknak öröm az, ha másoknak örömet szereznek. Akik nem tudtak eljönni a templomba, hogy átvegyék a nekik szánt kenyéret, azokhoz személyesen viszik el. Akik eljöttek, azok mohón hálálkodva nyulnak a barnára sült cipók után és keresztet vetnek a feszület előtt. A misszió társulat tagjai egyformán segítik azokat, akiknek szükségük van segítségre. Nem tekintik a vallást; mindenképp kap, akinek enyhíteni kell nyomorát. Minden hónapban kenyéret és minden ünnepnapon kalácsot osztanak ki. Téli fát is kapnak az ötszázötven inségesek és ötszázötven szűk kis szegényes lakásból ötszázötven ajakról száll fel hálaíma az ég felé. A nazarethi ács fia pedig örömteljes mosollyal tekint le az ő követőire.

Bonyodalmas pör az aradi tőzsdebiroság előtt.

A bíróság delegált tagjai — érdekeltégi kifogás alapján — visszaadták megbízásukat.

(Saját tudósítónktól.) Nagy érdeklődésre tarthat számot az a már évek óta huzódó per, amely egy aradi fakereskedő és egy budapesti ügyvéd között folyik. A per folyamán nemcsak felebbeszesek, replikák történtek, hanem az még bünvádi feljelentéssel is komplikálódott és két évi pereskedés után ma ott tart az ügy polgári része, hogy az egészséget újra kell letárgyalni.

Három esztendővel ezelőtt, 1922-ben Bodnár Zoltán ismert aradi fakereskedő szerződést kötött dr. Havasi Gyula budapesti ügyvéddel, faüzletek lebonyolítására. 1924-ben azonban nézeteltérések következtek be az üzlettársak között, aminek következtében a társasviszonyt felbontották. A viszálykodás főoka az volt, hogy Havasi önhatalmulag üzleteket bonyolított le, s az egész hasznot magának tartotta, ennek dacára Havasi pert indított az aradi tőzsdebiroságnál Bodnár Zoltán ellen azzal, hogy a közös üzletnél őt érte kár. A tőzsdebiroság ítéletet is hozott és Bodnár Zoltánt 340.000 lej megfizetésére ítélte, egyben 134.000 lej perköltségben marasztalta el. Az ítélet ellen Bodnár a timisoarai táblához felebbezést nyújtott be, igazolta, hogy közben ő feljelentést tett Havasi dr. ellen csalásért és sikkasztásért, mivel Havasi jogtalanul felvett a közös üzletből származó pénzeket s azokkal nem számolt el. Az ügyesség a feljelentés alapján vádiratot készített s a kétségtelenül érdekes bűnügy már a napokban fő tárgyalásra is kerül. A tábla — Bodnár indokai alapján — megsemmisítette az aradi tőzsdebiroság ítéletét és utasította a bíróságot, hogy újra tárgyalja le az ügyet. Hosszas halasztgatás után, tegnap ült össze újból az ügy választott bírósága, amely azonban nem vette érdemleges tárgyalás alá az egész ügyet, hanem egyszerűen arra az álláspontra akart helyezkedni, hogy csupán a tábla által kifogásolt pontot törli, az ítélet többi részét pedig fentartja. Mielőtt azonban döntésre került volna az ügy, dr. Grofsorean timisoarai ügyvéd Bodnár képviselőjében beadványt adott be, amelyben érdekeltégi kifogást emelt a tőzsdebiroság ellen s egyben részletesen ismertette, hogy miben látja érdekeltnek a bíróság tagjait. A delegált bírák — a beadvány alapján — elhatározták, hogy lefeszik mandátumaikat és új bíróság kinevezését kérik, hogy az hozzon ítéletet ebben a nem mindennapi, bonyolult ügyben. A tőzsdebiroság új tagjai közül egyet Bodnár Zoltán képviselője, egyet az ellenfél képviselője nevez meg és a két megnevezett bíró választja a harmadikat. A tárgyalást, most már az új bírósággal, július 22-én délutánra tűzték ki és most általános érdeklődéssel várják az új bíróság ítéletét.

Ervényben van a munkaszüneti törvény.

(Bucuresti, július 9.) Néhány lap tévesen közölte azt, hogy a munkaszüneti törvényt hatályon kívül helyezték. Ezzel szemben a tény, amit mi már megirtunk az, hogy a munkaszüneti törvény már életbe lépett. Hatályon kívül azt a miniszteri rendeletet helyezték, mely a déli két órai zárásra vonatkozott. Tehát minden olyan hír, ami a munkaszüneti törvény hatályon kívül helyezését híresztelte, nem fedi a valóságot, legkevésbé természetesen az, hogy a rendőrprefektúra helyezte hatályon kívül, améhez szankcionált törvénnyel a miniszternek sincs joga.

Ispiláng, ispiláng, ispilángi rózsá . . .

Nagyszerű elhelyezkedést találtak az üdülésre hozott pesti gyerekek. — Vidám játék után jelentkezés a szigurancán

(Saját tudósítónktól.) Rekkendő nyári délután. Az aradi zsidó iskola udvarán egy csapat sápadt gyerek játszik, hogy nekik mosodjon az új iskolai tanórnak. Pest gyerekek, akik nyaralásra jöttek le Aradra. Hideg kövü. Égbenyuló bérkaszárnnyakban nőttek fel, szokatlan nekik Arad, ez a csendes, nyugodt atmoszférájú város és még a fülükben cseng a pesti vilamosok lármás rohanása, a száguldó autók örök tiúkolése. Tágrányt szemekkel csudálnak meg az árokszálon minden növényt, amit eddig csak a természetrajzból ismertek s amely, a pesti aszfalt szélén nem terem. Ez utillapu... ez itt pitypang... ez meg gyermekláncfü... És a nagy tágas iskolaudvaron szilaj kis csikók módjára hancurozhatnak és nem morderül rájuk a zsémbes házmester, a pesti gyerekek réme. Milyen szép itt minden, milyen jó, milyen aranyosak a bácsik és a néni — zugják kórushan a csenevész gyerekek. A gondtalan játék tovább folyik. Közben lassan gyülekeznek a gyerekek. Az ujonnan érkezők beállnak a játszó közbe. Ispiláng, ispiláng, ispilángi rózsá... A kisérő néni és bácsi, akik idevezették őket a gyülekezéshez, ragyogva simítják tekintetüket a játszó, szaladgáló gyermekek után. Jaj, csak bajuk ne essék! Odahaza aggódó szülők várják őket a szünidő végén... Aztán érdeklődő aradiak jönnek. Lehete kapni még vendégségbe pesti gyereket? Kevés az érkezett nyolcvannyal a vendégszerető Aradnak. Az iskola igazgatója szeretettel ajnározza a gyerekeket és közben nem győzi az érdeklődésekre a stereotip válaszokat: Nincs kérem. Igazán nincs már elhelyezni való gyermek, rögtön elkapták őket, mint a cukrot.

Két uriaszony beszélget a lombos fák alatti padon.

— Kámondhatatlan boldog vagyok, — mondja az egyik — amióta ez a kisleány nálunk van és most érzem igazán a tragikumom súlyát, hogy nekem nincsen gyermekem. Milyen kincs egy gyerek! Néhány napja van csak nálunk és már előre fáj, ha rá gondolok, hogy néhány hét múlva el kell válnom tőle. A szívemhez

nőtt ez a drága, aranyos baba, hízlekedő és simulekony, mint egy kis cica, szegény hivatalnok gyermeke és mégis nagyon jó nevelésben részesült. Eszes, rendszertető, szófogadó...

A szemé folyton egy szöske kisleányt követ. Mikor aztán a gyerekek zavarócskát kezdenek el játszani, az édesanya féltésével szól a szaladó leányka után:

— Galambom vigyázz, el ne ess! — és két ujjával csókot dob neki. Közvetlen, természetes gesztussal, minden póz nélkül.

A gyerekek közrefognak. Nagy meleg szemekkel, kíváncsi tekintettel néznek fel. Egyik kisleány, fiúsan szétveti előttem a lábát és csipőre teszi a két kis kezét. Aranyhajával a szellő játszik, sápadt arcából ibolyakék szemek csodálkoznak ki a nagyvilágba. Megszólitom.

— Leipnick Piroskának hívják — mondja. És tagolja is, hogy helyesen jegyezzem fel a nevét.

— Le—ip—nick...

Majd tovább hadar, bizalmasan, kedvesen...

— Nyolc múltam, harmadik elembe jövök öszre, apukám papkereskedő a nyugati pályaudvarnál. Leipnick Frigyes. Markovics Mayer bácsiéknál vagyok elhelyezve a Str. Eminescu (Deák Ferenc-uccában.) Tessék bácsi, ide fel van írva a cím, hogyha eltévednék, valaki utba tudjon igazítani. A néni is, a bácsi is nagyon jók hozzám, nagyon finomat kaptam ebédre és nagyon-nagyon szeretnek. De én is őket, csak anyukát, meg apukát szerettem jobban. Anyura különösen sokat gondolok, rögtön irtam neki, mihelyt ide megérkeztem.

Neubauer Pali 12 éves fiú és most végezte a II. polgárit. Öregesen komoly fiú, szinte nem is gyerek, embernyi ember. Fátyolos szemében a szomorúság vert tanyát.

— Édesapám nincsen, banktisztviselő volt, de meghalt — mondja olyan bánatosan, hogy szinte szíven üt vele. — A mamát, özv. Neubauer Dezsónének hívják és hivatalnoknő a Royal-orfeumban. Gép- és gyorsíró. Én bácsi kérem a dr. Windholz Béla orvos urnál vagyok. Nagyon

finom hely, és úgy szeretem őket...

„Szeretem... szeretnek...” Mindenütt ez a legszebb szó az érzelmek kifejezése. Aztán sorba állnak, megolvassák őket. Mert a szigurancára kell menni, jelentkezésre... A halavány pesti gyereket az aradi vendéglátó családok a szünidő végéig akarják itt tartani. Üdülőre, hízalóra, vidulóra. Kiderül, hogy többen hiányoznak a gyermekek közül, akik már nincsenek is Aradon. A drága, jószívű aradi néni és bácsi kiderülre vitték őket magukkal és ismerőseiknek adták megbízást a gyerekek tartózkodási engedélyének elintézésére. A gyerekek zsvajog tovább, életre éled az iskola-udvaron. A fák alatt pedig felnőttek nézik őket irigykedve és visszagondolnak a maguk verőnyes, vagy szomorú gyermekkorára...

Pető Gergely

Hólabdázás spirítiszta alapon.

Titokzatos röpcédulák zudultak Arad közönségére.

(Saját tudósítónktól.) Sok évvel ezelőtt, jóval a háború előtt kezdődött a hólabdarendszer tömeggyűjtése, kétféle formában. Az egyik alakja ennek a tébolynak még érthető volt valamennyire, mert bizonyos számú szelvény eladása után a gyűjtőnek ingyen vagy nagyon olcsó áron ígérték valami értékes tárgyat. Például, aki eladott öt szelvényt, darabját 5 koronájával, az ugyancsak 5 koronáért kapott egy órát. Ez csak példa persze, mert rendszerint semmit se kapott, csak ígéretet, mert alig akadt valaki, aki el tudta volna helyezni a megvásárolt szelvényeket, hiszen mindenki csak eladni akart és venni senki.

A másik fajta lavina célja nem volt ilyen átlátszóan üzleti, inkább olyan tréfának tetszett, amit az emberek babonás hitére alapítottak a kezdeményezők. — Rendszerint levelezőlapokat küldöztek szét, felszólítva a címzettet, hogy mondjon el ennyi meg ennyi imát, azután írjon ő is 3, 6, 9, 12 és különösen misztikus esetekben 7 vagy 13 ismerősének hasonló tartalmú levelezőlapokat.

Azután jött a háború és látszólag meghalt a hólabda. Hogy ez csak tetszhalál volt, azt bizonyítja az a levelezőlap, amit többek között egy városi tisztviselő kapott ma és amely így szól:

„Kérem ezt 9 személynek megküldeni. Azoknak szerencsét kíván. E láncot egy Amerikában élő ezredes kezdte meg és háromszor kell a világot körüllátnia. Aki ezt a láncot, — spirítiszta láncot — megszakítja, szerencsétlenség éri. 24 órán belül tovább küldendő és 9 napon belül szerencse éri!”

A lap tulsó felén csak a cím, semmi egyéb. Még az azelőtt szokásos felhívás sem, hogy a 9 szerencsételtett nevért írja meg erre vagy arra a címre.

Szóval egészen homályos, a levelezőlap célja, csak a postakincstár érti meg. Mert csak ő keres ráta.

Cinglikosság Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Borzalmas elszántsággal akart véget vetni életének ma a kora reggeli órákban egy aradi iparosmester, **Pataky Lajos**, Str. Miron Costin (gróf Weiningen-ucca) 24. számú saját házában lakó lakatosmester ma reggel hat óra előtt elhagyta lakását. Pataky rendszerint ebben az időben szokott felkelni, hogy a ház udvarát rendbeszedje. Családjának azonban későbbben feltűnt, hogy nem látják az udvaron foglalatoskodni. — Tizenhat éves gimnázista fia keresésére indult; felkutatva az egész házat, de édesapját nem találta. Későbbben lenézett a pincébe, ahol az egyik sarokban, közvetlen az udvarra nyíló ablak alatt, **borzalmas látvány** tárult szeméi elé. A szerencsétlen ember ott feküdt **hatalmas vértócsában, halálra sárgult arccal**. A fiu a rettenetes látványtól rémüiten, megdöbbenve rohant fel és fuldokló zokogással mondogta el családtagjainak, hogy **apját meggyilkolták**. Mándnyáján lesiettek a pincébe, majd a közelben lakó dr. **Biksz Mór** orvosért küldték. Csakhamar futótűzként terjedt az uccában a gyilkosság híre, hatalmas kíváncsi tömeg gyülekezett a ház előtt és valaki telefonált a mentőkért. Dr. Biksz néhány perc múlva megjelent a helyszínen és megállapította, hogy **Pataky Lajos nyaka és balkezének üterei átvannak vágva**. Ápolás alá vette a súlyosan megsérült embert és igyekezett a vastag sugárban ömlő vézést elállítani. Rövid idő múlva megérkeztek a mentők és a negyedik kerületi rendőrség kormisszárja. Az eszméletlen embert a mentőkocsiba tették és beszállították a kórházba.

A titokzatosnak látszó tragédiában a rendőrség azonnal bevezette a nyomozást. A pincében találtak egy élesre köszörült konyhakést, amelyről megállapították, hogy azt Pataky tegnap este küldte el köszörültetni az egyik alkalmazottjával, akivel megüzente a köszörősnek, hogy a kés olyan éles legyen, mint a borotva. A konyhakést még az este visszakapta és reggel magával vitte a pincébe. Ezzel a késsel az életunt ember cinglikosságot követett el. Először a balkezén felvágta ütereit, majd nyakát vágta el úgy, hogy a kés pengéje elmet szette gégéjét és a főterét. Semmiféle levelet nem hagyott hátra. Családja azt hiszi, hogy azért akart megválni életétől, mert nagy összeget képviselő kintlévőségeit nem tudta behajtani és emiatt anyagi zavarokkal küzdött. A kórházban a leggondosabb ápolás alá vették Pataky Lajost, azonban az orvosok nagyon kevés reményt fűznek életbenmaradásához.

Mosolyog a halálraitelt Ledererné.

Dramai jelenetek az ítéletkihirdetés során. — A halálraitelt asszony cellájában őrjögött, majd lecsendesve, reggelig nyugodtan aludt.

(Budapest, július 9.) Talpalattnyi hely nem maradt üresen, a tárgyalóteremben, amikor Lederer Gusztávné ügyében az ítéletet kihirdették. A közönség lázas izgalommal és lélegzetét visszafojtottan figyelte Ledererné minden szavát s az ítéletkihirdetést. Langer Jenő kuriai bíró, a törvényszék elnöke úgy rendelkezett, hogy nőknek nem szabad a terembe lépni. Az első két sorban újságírók ültek; a következő sorokban pedig Budapest társadalmának számos ismert egyénisége foglalt helyet. Többek között ott voltak: Csontos Gyula, dr. Ulain Ferenc, Pásztor Árpád, Szirmai Imre, Lukács Pál, Sarkadi Aladár, Tarnay Ernő, Sárossy Andor, D'Arrigo Kornél, Szenes Ernő színészek, gróf Széchényi Viktor és Nagy Ernő nemzetgyűlési képviselők s a magasrangú katonatisztek csillogó és kitüntetéssel tele uniformisai között feltűnt több papi reverenda is. Rajtuk kívül figyelve, miniszteriumi tisztviselők, rendőrtisztek és detektívek állottak annak a közönségnek tekintélyes részét, amely feszült figyelemmel várta az ítéletet.

Az ítélet kihirdetése előtt még utolsó védekezésre szólította fel a bíróság a bűnös asszonyt, aki zavarosan és a bünesséhez nem tartozó dolgokról beszélt. Ledererné hangján most lehetett érezni első ízben a meghatottságot. Nem nézett a tanácselnökre, hanem a terem egyik festett ablakára szegezte szeméit és halkán mondogta:

— Huszonöt éves koromig fordítottam a Schwarz nevet. Születésem titkát férjem tudta. Nem értem, hogy miért mondotta el a családjának, amit rólam tudott. Én először anyósomtól hallottam, hogy tudják ezt. Életem további során átként követtem ez a dolog. Nem a férjem útján ismerkedtem meg Kodalkával, hanem még előbb. Kodalka húst szállított a kaszárnyába. Egy alkalommal a tisztek vacsorára hívtak és ott volt Kodalka is. Ott ismerkedtem meg vele. Kodalka különben nemcsak hozzám járt Budára, hanem másokhoz is, mert sok rokona volt Budán. A lakásomban van egy lap, amely sok mindent megmagyarázna. Tegnap kértem, engedjék meg, hogy valaki meglátogathasson a börtönben, akivel négy szemközt beszélgethetek. De nem kaptam engedélyt. Most megismétlem ezt a kérésemet. Férjemmel szemben már voltam hasonló helyzetben. A kommunisták Bécsben elfogták őt és több tisztársát, s ekkor a tisztek sok értéktárgyat adtak át neki, hogy rejtsem el. A munkástanács követelte, hogy adjam ki a tárgyakat, mert ellenkező esetben férjemet húsvét vasárnapján felakasztják. Fel is dúlták a lakásomat, de nem találtak semmit. Nem tettem én soha semmi rosszat. Hogy kaszárnyó voltam, azért tiszti feleségnek is jó voltam. Nem kellett, hogy bárki is szegyenkezzen miattam. Becsületes asszony,

módjára éitem a férjem mellett.

Mikor a halálos ítéletet kihirdették, Ledererné fehér lett mint a fal. Görcsös zokogásban tört ki, majd az ítélet indokolásának felolvasása közben hirtelen megtántorodott és ájultan esett a padra. Az elnök felfüggesztette a tárgyalást, a jelenlevő orvos azonban hamarosan magához térítette Lederernét, ki továbbra is zokogva hallgatta a felolvasást. A közönség azonban nem mutatott részvétet Ledererné iránt, sőt az ítélet általános megnyugvást kel-

tett. Az ítélet kihirdetése után Lederernét visszavezették cellájába és ott már mosolyogva közölte cellatársával, Oreskovics Bogumilnéval a halálbüntetést. Emlékeztet, hogy Oreskovicsné gázzal fojtotta meg egyik rokonát és ezért életfogytiglani fegyházra ítélték, amit már a tábla is jóváhagyott. Oreskovicsné és Ledererné eleinte csendesen beszélgettek, majd Ledererné hirtelen haját tépve, őrjögteni kezdett. Oreskovicsné arra kérte a fogházőröket, hogy távolítsák el a cellából, mert nem képes Lederernével együtt maradni. Oreskovicsné erre rögtön egy másik cellában helyezték el. Ledererné rövidesen megnyugodott és ma reggelig nyugodtan aludt.

Érettségizett diákból kőműveslegény

Családok mennek Aradról Palesztinába új hazát keresni, új életet kezdeni.

(Saját tudósítónktól.) Komoly, szentelen arcú fiatalember ül szemben a kis szobában. Egyetlen ideg sem rándul meg az arcán, ahogy meséli különös sorsát: a gimnáziumi érettségizőt a kőműves-vakolókánál. Rövid idő ez, alig van a fiatalember életének eme két fordulópontja között tér és hónapok. De a körülmények, amik egy intellektust, érettségi bizonyítvánnyal a kezében, a mesteros vödörhöz kényszerítenek, ezek felett meg kell állni és gondolkozni is kell. A kisebbségi sors van ebben.

— Herzog Vilmos aradi fiatalember, — közbeccsülésben álló aradi kereskedő fia — 1916-ban érettségizett az aradi gimnáziumban. Utána rövidesen bevonult katonának és 1917-ben elbocsátották rokkantként a hadsereg kötelékéből. Megpróbált különböző intellektuel pályán elhelyezkedni, tovább tanulni is, nem sikerült. Az okokat hosszú volna itt részletesen felsorolni. Erélyes elhatározással azután egy szép napon kőműves lett. Most az Architec-

tura vállalkozó társaságnál dolgozik ebben a minőségben, de csak addig, míg az ügyeit elrendezi. Mert kimegy Palesztinába, még a nyár folyamán. Meséli, hogy több mennek ki Aradról Palesztinába, 6—8 maturált fiatalember, akik többnyire ipart tanulnak most és a léber, valamint az angol nyelvet igyekeznek elsajátítani. Néhányan családostól mennek. Többek között a Chillewitz-fü is, akit kicsaptak tavaly a kereskedelmi iskolából, mert verset írt bucsuzó tanárához.

A maturált kőműveslegény kint Palesztinában Haifa kikötővárosában akar letelepedni. Egyrészt azért, mert ebben a nagyforgalmú városban állandóan építkeznek és így mindig van munkaalkalom, másrészt pedig Haifában építészeti főiskola van és Herzog Vilmos a napi robot közben folytatni akarja a tanulmányait is és szíves kintartással, erős akarattal az érettségizett iparossegédből egy szép napon mégis csak építész mérnök lesz majd. Addig bizik, dolgozik, küzd, készül őshazájába, Palesztinába.

Letartóztatott exbankigazgató.

A timisoarai Lloyd-bank bukásának érdekes epilógusa.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes ügyben folytat vizsgálatot a timisoarai rendőrség. Nagy feltűnést keltett 1923-ban a timisoarai Lloyd-bank összeroppanása, mely számos kiséxisztenciát tett tönkre és fosztott meg keserves keresményétől. A banknak Budapesten is volt fiókja, amely Goldschmidt és Schönbeng cég neve alatt szerepelt. A pesti fiók is fizetéseketleniséget jelentett be a Lloyd-bank összeroppanása miatt és a magyar fővárosban is milliárdokkal károsodtak a kiséxisztenciák. Annak idején vizsgálat is indult meg az ügyben, azonban a timisoarai bank azzal védekezett, hogy a pesti fiókra kellett súlyos összegeket ráfizetnie, míg a pesti azt állította, hogy a timisoarai főintézet sodorta válságba. A vizsgálat semmi pozitívumot nem eredményezett. Most aztán érde-

kes epilógusa lett az ügynek. A pesti fiók volt igazgatója, Schönbeng Ignác Timisoarara érkezett, hogy ott üzleti ügyeit elintézzé. Ezt megtudta egyik volt ügyfél, akit az összeroppanás mintegy negyedmillióval károsított meg és feljelentést tett a timisoarai rendőrségen Schönbeng ellen sikerkasztás miatt. A feljelentésben elmondta, hogy annak idején 500 ezer koronát adott át Schönbengnek, hogy részére Budapesten értékpapírokat vásároljon, azonban az igazgató saját céljaira használta el a pénzt. A timisoarai rendőrség az igazgatót előállította és kihallgatta. Kihallgatása után ideiglenesen szabadlábra helyezték, azonban utlevelét elvették tőle. A kihallgatások folynak ebben az ügyben és általános érdeklődéssel várják a fejleményeket.

HIREK

Negyvennyolc válópör.

Egy napon negyvennyolc házaspárt választott el a bíróság Aradon.

(Saját tudósítónktól.) A válópörjárvány Aradon, — amellyel többizben foglalkoztunk — állandóan tart, sőt napról napra nagyobb méreteket ölt. Mintha az összes nős emberek fel akarnának vonulni a törvényszéki terembe, hogy elváljanak feleségüktől, akikkel hosszabb-rövidebb ideig együtt éltek, küzdöttek és bolygáltak. Ma az aradi törvényszék Antonina-Ianúcsa Putici Viktor jegyző közreműködése mellett nemkevesebb, mint 48 házaspárt választott el egymástól. A nyal válások között érdekes és többé-kevésbé ismeret nevetek is találunk. Így például Fekete Tiivadart ma választották el feleségétől Tompos Ella marosvásárhelyi színésznőtől, Bükky Zoltánét férjétől, akit az aradi kivándorlási csalásból ismer a közönség. Egy pécskai iparos is ma vált el orosz feleségétől, akit hadifogságra idején vitt el: Weimer József pécskai iparos a forradalom idején került vissza orosz fogságból, de felesége, Anna Panilovna Davritseva nem jött vele, az asszony, az oroszországi Kurgánban maradt. Az iparos évekig várt az orosz asszonyra és most aztán véglegesen elvált hitlen feleségétől. A törvényszék sorjában egymásután elválasztotta a 48 párt, akik megelégedetten távoztak a törvényszék épületéből.

— Juliusi lapszűfizetési negyedik alkalmával még nagyon sok előfizetőnk nem újította meg előfizetését, hátralékos előfizetőink pedig nem egyenlítették ki tartozásukat. Tekintettel a horribilis lap-előállítási költségekre, felkérjük előfizetőinket, hogy tartozásukat sürgősen küldjék be lapunk kiadóhivatalának.

— Jegyzői vizsgák Aradon. Dr. Lázár Ágoston alispán, a jegyzői tanfolyam vezetője kérvényt intézett a minisztériumba, amelyben kérte a miniszter engedélyét arra, hogy a jegyzői vizsgákat július 25-én kezdhesse meg.

— Új tanítónők. Az aradi női tanítóképezdében a most lefolyt képesítő vizsgálaton a következő növendékek felelték meg: Burigan Helén, Arhir Viktória, Constantinescu Helén, Muraresu Lukrécia, Manoilia Erzsébet, Munteanu Anna, Petica Szidónia, Ceasu Stana, Genoiu Korélia, Mosiu Jovauca, Popescu Joana, Suciu Felicia, Lasita Joana, Tabac Felicia, Vostinar Mária, Popa Viktória, Csizmas Helén, Kovács Felici, Siladi Mária, Boscai Hortensia, Munteanu Elvira, Stoichitescu Mária, Cosma Florica, Olacau Auré-

Gaudeamus igitur...!

Segesvár egész népe megünnepelte az érettségi befejezését. — A maturánsok diadalmenete virágözönben.

(Saját tudósítónktól.) A nyugodt Kis városka csendjében valami furcsa izgatottság észlelhető, a lakosság várakozásteljesen sétál az Arany Csillag szálloda előtt levő korzón s az egész hangulatot szinte látszik, hogy a mai délután nem fog olyan nyugodtan és csendesen eltelni mint a többi. A korzónál levő házak ablakaiból kíváncsi női fejek kándikálnak ki és a szemek várakozva nyugszanak meg a helybeli gimnázium épületén. Ma érettségiztek le a városka diákjai s Segesváron ősi tradíció, hogy az ezt követő ünnepségen a város egész lakossága részvesz. És ez nemcsak külső ceremónia, vagy pompa, férfiak, nők, fiatalok, öregek és gyermekek szívvel-lélekkel örvendeznek azon a napon, amikor az ifjú maturánsok lépnek az iskola küszöbéről az életbe.

Délután négy óra. A nap arany sugaraival ékrasztja a festői fekvésű városkát, amely öblös háttal, felvirágozott ablakaival tündököl, az uccán sétáló tömeg lassankint a gimnázium környékére épülete köré húzódik és vár. Pontban négy órakor zeneszó járson fel az iskola udvarán, a kapu méltóságtelesen kinyílik és jökevény csoport áramlik ki a kapun. Előttük a zenekar, hátsó részén indulót s utána, fekete zsinóros egyenruhában fordulnak négyes sorokban a Ma ünnepelelők a maturánsok. Nagy éljen, vivát és hoch járja el az ajkakat s a diákok a közönségnek intgetve haladnak a zenekar utáni, amely a korzó felé tart. Az ablakokban szép leány- és asszonyfejek jelennek meg és az ablakokból virágok özöne árasztja el a kis sereget. A diákok ki-kiszökkennek a sorokból és a levegőben kapkodják el a lehulló virágokat, s virág esőben meimek szépen tovább. Végig a korzón halad a menet, majd visszafordulva megismétlődik a virághullás s illatos rőzse-

lia. Mihaescu Efrosina, Jonescu Paula, Vartaci Kornélia, Vaideanu Aurélie, Popa Minerva, Jurcau Sara és Stagan Veturia.

— Aradi diákok kirándulása. A Moise Nicoara aradi licenccel végzett növendékei kirándulásra indulnak Bessarabiába Arad, Herculésfürdő, Bucuresti, Braila, Galac, Tighina, Chisinau, Jasi, Suceava, Cernauti, Putna, Marasesti, Palanka, Tusiad, Szentanna, Brassó, Fogaras, Nagyszeben, Alvinc városokon keresztül. Az indulás ideje pénteken délután négy órakor lesz és a kirándulók délután kettőkor gyülekeznek az internátusban.

— Az aradi Öregek Otthona vasárnap esti ünnepélyének a legfinomabb ételek és italok felszolgálásán kívül egyéb attrakciója a tombola lesz, melyen értékes tárgyak egész tömege kerül kisorsolásra.

— Aradi nézőköl műegyetemi tanár. Bakonyi Kálmán, az Acsev-volt főmérnökét CFR főmérnöké nevezték ki. Bakonyi főmérnököt különben, aki a legkiválóbb tudású diplomás szakemberek közé tartozik,

Kovács Szegediek és félér fénykoron lépkedve, virágokkal borítva hatad visszafelé a zenés menet a gimnázium épülete felé. Az ünnepség még ezzel nem ért véget, a közönség hazaszéled vacsorázni s várja az este beállítását, amikor folytatják a vidám örömművet.

Este kilenc óra és ismét az uccán van az egész város. Segesváron ma semmi és senkisé is fontos, a mai nap a jövő nemzedék napja. A gimnázium udvarán ismét feljárson a zeneszó, a zenekar után zárt sorokban haladnak a felvirágozott maturánsok, faklyatvivő diákok sora. Közöttük vidám száz tánczenét játszik a zenekar és diákok, leányok, férfiak taktusos tánclepedésben ugrálnak a zene után. Vig hejeltűzést behatározzák s a korzó hangulat magával sodorja az egész népet, mintha egy nagy kiabál. Énekel és táncol a diáksággal. Mintha az egész városban mámorhullám futott volna végig, mincson egyedien zúgson, ahol ma szomorúak lennének. A menet táncolva a fonton megy végig, majd visszafordul és a gimnázium felé tart. Itt megállnak, s a zenekar szerenádát ad annak az épületnek, ahol az utolsó évet költözték, tanultak végig a diákok, míg elmentek a maturánsok. Majd elműzött a zene, a várakozó szemek a csoport felé fordultak, ahonnan egy gyenge hang — a pedetelés — kiált le a tömeg felé. Majd vakító fény, hasít át az égen, megkezdődött a rakétázás. Színes görögtűz lobban fel s minően fellobbanást jelkes éljen követ. A diákok most zenekarostól az iskola közelében levő kis-törösműbe gyűlnek össze és ott folytatódik a mulatság. Mindenki táncol, nevet mulat s a hajnali órákban veszi csak át újra utalmat a csend a kis városkában... Még ekkor is felhangzik egy-egy kúrjogatózás, valamelyik fiatal maturáns, Bacchus új áldozója ingatózó léptekkel hatad a reggeli szürkületben visszafelé.

Maros Ródló.

meghívták a fezesvári műegyetemre tanárnak. Valószínű, hogy az ebben a kérdésben megindult tárgyalások rövidesen eredménnyel fognak végződni.

— Déli záróra a hétvásárkor. Az Aradi Kereskedelmi Testület tagjainak kérdésére közli, hogy a munkaügyi miniszter rendelete értelmében heti vásárkor a vásári területek zónájában fekvő üzletek nem tartoznak délben bezárni. Azokon a vonalakon tehát, ahol a vásár tényleg tartatik és az azokat egymással össze kötő uccákban a déli zárás nem kötelező pénteken.

— Meghívó. Az Aradi Filharmoniai Egyesület július hó 19-én délután 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését a Városi Zenedében. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és két tag kiküldetése a jegyzőkönyv hitelesítésére. 2. A választmány évi jelentése. 3. A számvizsgáló bizottság évi jelentése. 4. A jövő évi költségvetés megállapítása. 5. A választmány két tagjának megválasztása. 6. Indítványok. Dr. Mandi Vilmos egyetemi elnök.

— Megkerülek a Szent Péter-templom kincsei. Rómából táviratozzák: A rendőrség letartóztatta három bűntársával együtt azt az embert, aki egyike volt a Szent Péter-templom kincses kamarájában elkövetett tolvajlás főmórszervezőinek. Az ellopott tárgyak ma megkerültek.

— Meghalt Meggendorfer. Berlinből táviratozzák: Meggendorfer Lothar, a „Meggendorfer Blätter“ megalapítója ma 79 éves korában meghalt. Meggendorfer iestő is volt és lapja legtöbb illusztrációját ő készítette. Meggendorfernek több mint száz képes albuma jelent meg.

— A nyomdászok elmaradt népi ünnepélye vasárnap, július 12-én, délután 3 órai kezdettel lesz megtartva az ujaradi Tündérbertben. Felhívást fog kelteni a gazdagon fel szerelt tombolasátor értékes tárgyakkal, ahol minden egyes szám nyer. Ezekivül lesz konfetti- és serpenyincsa, karikadobás, stb. A népi ünnepély keretében felép az immár országos hírnévként örvendő aradi Gutenberg-Halkör Kovács Gyula kar nagy dirigálása mellett. A délutáni népi ünnepélyen katonazene játszik. Este 9 órai kezdettel elsőrendű cigányzene mellett reggelig tartó koncert, melyre a június 29-ére kibocsátott meghívók érvényesek.

— Tűz az aradi szegényházban. Az aradi szegényházban levő lakosok műhelyben tegnap este tűz támadt. Az olvasztásra használt kőszék lángrollobbanotta a műhely faanyagait és csakhamar hatalmas lángoszlopok emelkedtek az ég felé. Telefonjelentésre néhány perc múlva megérkeztek a tűzoltók, akik egy órai fáradságos munka után eloltották a tüzet.

— Sokatmondó jelentés. A Királyi Román Automobil Klub által június 11-9-én rendezett 2330 kilométeres turaversenyen a Buick-automobilok az első és második helyezést nyerték el és a következő díjakat kapták: a) BUICK, STANDARD SIX modell: 1) Az A. C. R. R. nagy díját: nagy aranyérem. 2) A petróleum-nagyiparosok egyesületének díját: 100.000 lej. 3) A legnagyobb ellenállóképesség díját: arany plakett. 4) Az anyagfogyasztás II. díját: ezüst plakett. 5) A lassúsági verseny verseny III. díját: bronz érem. 7) Elena kir. hercegnő öntésége serlegét. 8) Károly trónörökös öntésége serlegét. 9) A Bánát-Körösi Román Automobil Klub serlegét. b) BUICK, MASTER SIX modell: 1) A legnagyobb ellenállóképesség versenyben: arany plakett. 2) Az anyagfogyasztási versenyben: bronz érem. 3) A Petróleumvállalatok Szövetségének II. díját: 30.000 lej. 4) Károly trónörökös öntésége serlegét. !BUICK! és !CITROEN! automobilmek egyedül képviselője Románia részére „NOEL“ S. A. R. T. M. Calea Victoriei 105. BUCURESTI Calea Victoriei 105.

— Villámcsapás a község házába. Szerencsés kimenetelű, de végzetes balesetnek induló izgalmas esemény színhelye volt tegnap az aradmegyei Solymos község. Villár dult a faluban és a villám a község háza mellett levő telefonvezetékbe csapott bele és végigszaladt a vezetéken. A község háza a telefon erre erősen csejengeni kezdett, mire Radamszki jegyző trnok a telefonhoz szaladt, abban a hitben, hogy valahonnan felhívták a község házat. Ha a községi jegyző az utolsó pillanatban el nem rántja a telefontól, fejtelenül

agyonsújtotta volna az áram, amint a telefonhoz nyul.

— A szerelmes asszony rémtette. Párisból táviratozzák: Egy szerelmében csalódott asszony végzetes tévedés következtében bosszúból barátja helyett ennek a fivérére lőtte agyon. Louis Passebon Levallois-városbeli kelmefestő néhány héttel ezelőtt elutazott és elutazása előtt üzletét öccsére bízta. Távoztása előtt azonban összeveszett barátjójával, egy Helene L'Éplassevier nevű svájci leánnyal, akit azután elutazásáról nem is értesített. Az elhagyott nő bosszút forrált és esténként ott leselkedett barátja lakása körül. Egy este észrevette, hogy egy férfi akar a házba belépni és abban a hiszemben, hogy az Louis Passebon, kétszer rásütötte a revolvert, s azután elmenekült. Robert Passebon véresen esett össze. A kelmefestő öccse, aki csalódásig hasonlított bátyjához, a halállal vívódik. Két golyó furdott a fejébe és az orvosok nem remélik, hogy megmenthetik az életnek. A leányt nemsokára holtan találták meg, mert a merénylet elkövetése után maga ellen fordította revolverét és két golyót röpített a fejébe.

Bűnügy

A meg nem fizetett adósság miatt
Az aradi törvényszék felmentette a sikkasztó gyermekkorházi gondnok feleségét a család vádjától.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes ügyben ítélezett ma az aradi törvényszék büntető felelősségi tanácsa. Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy az aradi Orientdivatruház tulajdonosa, Reismann Pál bűnvádi feljelentést tett Alexandrescu René, a sikkasztással vádolt és vizsgálati fogságban levő gyermekkorházi gondnok felesége ellen. A feljelentésben a kereskedő elmondotta, hogy Alexandrescuné több ízben vásárolt az üzletben, állandóan azt mesélte, hogy nagy összegeket kap otthonról és hogy gazdag és ezen a réven hitelbe vásárolt. Utóbb mintegy 55425 lej értékű árut vásárolt, amelynek megfizetését legkésőbb két hétre ígérte. Férjét közben létartóztatták, a feleség pedig nem fizetett. A kereskedő erre csalásért feljelentette az asszonyt. Az ügy az aradi járásbíróhoz került, ahol megállapították, hogy Alexandrescuné állandó vevője volt az üzletnek és tartozásait rendszeresen törlesztette. Legutóbbi vásárlását, amely miatt a feljelentés történt, csak azért nem tudta kifizetni, mivel férje közben az aradi fogház lakója lett. A járásbíró felmentette Alexandrescunét a család vádjától. Reismann az ítéletet megelégedéssel fogadta, az aradi törvényszékhez, amely ma hozott döntést az ügyben. Helyben hagyta az aradi járásbíró ítéletét és a járásbíró ítéletének indoklását még azzal tokdotta meg, hogy Reismann — saját bevallása szerint — tudta azt, hogy Alexandrescu megbízhatatlan és így — saját érdekében — nem lett volna szabad ily nagy összeget hiteltelnie.

Tetemreihvták Angersteint.

A haigéri tömeggyilkos megfontolt körültekintéssel végzett áldozataival.

(Limburg, július 9.) Angerstein gyáros, a haigéri tömeggyilkos bűnügyének mai tárgyalásán elsősorban azokat a tanukat hallgatták ki, akik a pályaudvar közelében voltak, amikor Angerstein önmagát megsebesítette és a súlyosan sérült embert megtalálták. A tanúk között volt egy munkásasszony is, aki a Müller villa közelében segélykiáltást hallott. Müller igazgató, aki a házból lángokat látott kicsapni, odasietett, majd rövid idő múlva visszatért és ezt mondta:

— *Rettenetes! Ebben a házban mindenki halott!*

Különböző tanúk, akik a segélykiáltásokra odasiettek, azt vallották, hogy Angerstein folyton azt kiáltotta: — *Mentsétek meg a feleségemet!* A valóság az volt, hogy feleségét akkor már régen meggyilkolta. Ezután azokra a tanukra került a sor, akik a villában a holttestekre rátaláltak. A villába benyomuló emberek eleinte semmi gyanusát nem láttak, de amikor Angerstein magánlakásához értek, azonnal megtalálták *anyósának* és a mellette lévő szobában *feleségének holttestét*. Rövid keresés után megkerült a kertész hullája is. A mai tárgyalás legdrámaibb jelenete az volt, amikor a meggyilkolt kertész

testvérét, Geis munkást hallgatták ki. Elmondotta tanuvallomásában, hogy amikor a házhoz érkezett, egyik holttestet már lefelé hozták a lépcsőn. Besietett és az egyik szobában, arccal a padló felé fordulva, feküdt egy holttest. Szólt társainak, hogy világítsák meg. Ekkor ismerte fel *az áldozatban fivéré*t. Amikor vallomásaiban idáig ért, olyan izgalom vett rajta erőt, hogy *nem tudott tovább beszélni*. A tömeggyilkos a tanúk felvonulása alatt teljesen *apatikusan* viselkedett. A további vallomásokból kiderült, hogy az a revolver, amellyel Angerstein állítólag öngyilkosságot akart elkövetni, *nem is volt töltve*. Amikor a tűz oltására vizet kerestek, kiderült, hogy a *vízvezeték elrontották*. Ez is arra vall, hogy a gyilkos *előre megfontolt körültekintéssel* járt el.

Angerstein a kórházban több *szőr éreklődött felesége iránt*. Amikor megkérdezték tőle, hogy *miről* azt mondta, hogy *legelőbb* hűs rabló nyomait be a házba, őt a kapuban találták és fejszével a karjára vágta. Elmondották még a tanúk, hogy Angerstein elbészélését hihetetlennek találták, mert semmi jel nem mutatott arra, hogy a községben, vagy a környéken rablóbanda gárdálkodna. A tárgyalás folyik.

SPORT.

Poulieff a Hellas vándorját is megnyerte.

A vegyes pároson kívül minden bajnokság be van fejezve.

(Saját tudósítónktól.) A Hellasnak közel egy hét óta tartó nemzetközi tenniszversenye a mai nappal a vegyes pároson kívül befejezést nyert. Nagy meglepetés volt dr. Luppú újabb veresége Pouliefftől. A fiatal, fürgő Poulieff kiváló játékos, de technikáját gondos traininggel még inkább kicsiszolhatja. Az öt setben való három győzelme megérdemelt és értékes. A női egyes elsőosztályt Gulescu k. a. nyerte meg, míg a másodosztály első helyére Stern Elza (AKE) jutott. Eredmények a következők: Hellas vándorját: dr. Luppú—Balázs 4:6, 6:4, 6:3, 6:0. Ronetti Roman—Brandenburg 6:2, 6:1, 6:2. Poulieff—Dörner 6:2, 6:1, 6:4. Ronetti Roman—Bánhid 6:2, 6:0, w. o. Dr. Luppú—Ronetti Roman 8:6, 6:3, 6:4. Poulieff—dr. Luppú 3:6, 8:6, 5:7, 7:5, 6:3. Vegyes páros: Ronetti Roman, Gulescu—Dörner, Fülöppné 6:3, 6:2. Női egyes I. osztály: Gulescu—Schlosserné 6:4, 7:5. Széllné—Fülöppné 6:3, 7:5. Gulescu—Széllné 6:2, 6:1. Női egyes másodosztály: Angel Loly—Molnár Erzi 6:2, 6:4. Stern Elza—Angel Loly 6:4, 6:0.

O Francia győzelemsorozat Angliában. Londonból táviratozzák: A tenniszversenyen az összes díjakat a franciák nyerték meg. A férfi egyes győztese Lacoste, a férfi párosban a Goste—Borotra-pár, a vegyes pá-

rosban a Borotra—Lenglen-pár, a női párosban a Lenglen—Ryan-pár lett az első.

O Az MTK veresége. Varsóból táviratozzák: A budapesti MTK erősen tartalékos csapatát a Hakoah, az osztrák bajnokcsapat 4:2 (2:0) arányban megverte.

O Országos kerékpár versenyt rendez az AMTE folyó hó 12-én az AAC—Meteor Török Gábor-uccai sporttelepén. Az aradi sportközönségnek még élénk emlékezetében van a közelmúlt verseny, mely egy csapatra meghódította Arad közönségét a kerékpársportnak. Érdekes, izgalmas számok peregnek le, mely igazolni fogja, hogy Nagyromániában kik a legjobb versenyzők. Részt vesznek úgy a Regátból, mint Erdély és Bánát legjobbjai. Jegyek elővételben Mait Emil cégnél kaphatók.

O Ping-pong verseny Arad város bajnokságáért. Rendezi az Aradi Torna Egyesület július 19. és 20-án az óvártéri pályán. Versenyszámok: férfi és női egyes, férfi és vegyes páros, végül ifjúsági verseny 18 éven aluli fiuknak. Résztvehetnek az összes egyesületek tagjai, valamint magánosok is. Nevezési díj egyesben 40 lej, párosban 60 lej. Ifjúságban 25 lej. Nevezések díjjal együtt július 17-én, péntek este 7 óráig Bauer Gyula ur üzletében leadandók.

O Országos bajnoki elődöntő. A múlt vasárnap Clujon félbemaradt Universitatea—UCASP bajnoki elődöntő e hó 12-én, vasárnap délután fél 7 órakor Aradon a Glória-pályán lesz újból lejátszva. Az Universitatea Guga-val megerősödvé veszi

fel a küzdelmet. Előtte ifjúsági atlétikai bajnoki verseny és ifjúsági focibálmérkőzés. Jegyek elővételben vasárnap délelőtt a Glória-pályán.

Árvízveszedelem fenyegeti Szeged városát.

Budapestről táviratozzák: Ma riasztó hírek terjedtek el arról, hogy Szeged ismét árvízveszedelembe került. A hírek szerint, a Tisza a Szeged mellett levő Tápenál áttörte a gátat. Ezek a hírek bizonyos mértékben tulzotaknak bizonyultak és egyelőre csak annyi igaz, hogy az árterület viz alá került. Szegednél azonban a töltéseket sem érte el a víz és gátszakadás, amely az áradást tulajdonképpen katasztrófiássá tenné, még seholsem történt. Árvízveszedelemtől momentán nem kell tartania Szegednek.

Romlott hust

Árulnak az aradi piacon.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délelőtt egy közismert aradi ur-asszony megjelent dr. Lust Ferenc aradi hatósági orvosnál s kérte az orvost, vizsgáljon meg egy darab hust, amelyet az egyik Catedralei (Thököly) téri mézszárszékben vásárolt és amelyet ő gyanusnak talál. Dr. Lust megvizsgálta a hust s megállapította, hogy az romlott. Kérdésére az ur-asszony megmondotta, hogy melyik mézszárszékben vásárolta a hust, mire az orvos azonnal kiszállt a helyszínre. A mézszárszékben konstatálta, hogy ott nagymennyiségű romlott hus van felhalmozva és azt a közönségnek árulják. Dr. Lust azonnal intézkedett, hogy a romlott hust elkobozzák s egyben mindjárt a rendőrséggel karöltve razzia tartott az aradi piacon s ott felülvizsgálta a piaci árusoknál felhalmozott huskészletet is. A razzia alkalmával nagy megütközéssel tapasztalta, hogy az aradi piaci árusok egy része romlott hust árul a közönségnek. Elkobozták persze mindet és megindul az eljárás a lelkiismeretlen árusok ellen. Lust dr. egyben előterjesztést tett, hogy a nyári hőség beálltával az aradi egészségügyi hatóságok fokozottabb figyelemmel kísérjék a husárusokat és a legszigorúbb rendszabályokat léptessék életbe azon lelkiismeretlen emberek ellen, akik jogtalan házonért a közönség egészségét dobják kockára és súlyos betegségek okozóivá válnak.

A Tisza-gyilkosság epilógusa.

Budapestről táviratozzák: A törvényszék mára tüzte ki a Friedrich—Ulain-pör tárgyalását. Ismeretes, hogy dr. Ulain Ferenc annak idején, mint Almássy Denise grófnő jogi képviselője, azzal vádolta meg Friedrich Istvánt, aki akkor hadügyminiszter volt, hogy részes Tisza István meggyilkolásában. Időközben Friedrich teljesen tisztázta magát és sajtópört indított Ulain ellen. Ma három esztendő múlva, Friedrich és Ulain, akik valamikor adáz politikai ellenfelek voltak, egy táborban küzdenek. A mai tárgyalást közös kérelemmel elnapolták és valószínű, hogy az ügyet békésen intézik el.

Ben Aroly bey, az ismert grafológus és tenyérjós naponta fogad 8-12. és 2-6-ig a temesvári Korona szálló II. em. 59. sz. szobájában.

LEGUVA B B

Földrengés-katasztrófa Portugáliában.

Lisszabonból táviratozzák: Portugália északi részén nagy földrengés volt. A katasztrófa részletei még hiányoznak.

KÖZGAZDASÁG

Megbukott egy budapesti nagybank.

Budapestről táviratozzák: Az Iparbank elien, amelynek Tibor Róbert nevű igazgatója nemrégiben öngyilkos lett, ma több feljelentést tettek. A bank passzívái 14 milliárdot tesznek ki. Az igazgatókat a rendőrségre idézték és csak kihallgatásuk után fognak dönteni a büntügyi zárlatról.

Zürichben 2.50, Párisban 10.10 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Juli 9.) Francia frank 10, svájci frank 39, dollár 208, angol font 1000, szokol 6, líra 8, dinár 3.65, márká 50, osztrák schilling 30, magyar korona 330. **Kifizetések:** Páris 9.95, Zürich 40.80, Newyork 210, London 1023, Prága 6.25, Milánó 7.90, Belgrád 3.75, Berlin 50.50, Bécs 29.70, Budapest 330.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Julius 9.) Berlin 122.62.50, Amsterdam 206.30, Newyork 515.12.50 London 2503, Páris 24.20, Milánó 19, Prága 15.25, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.05, Bucarest 2.42.50, Varsó 0.00098.87.50, Bécs 0.0072.55.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Julius 9.) Berlin 122.62.50, Amsterdam 206.30, Newyork 515.12.50 London 2504, Páris 24.15, Milánó 18.90, Prága 15.25, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.05, Bucarest 2.50, Varsó 0.00098.87.50, Bécs 0.0072.55.

A ZÜRICHI UTÓTŐZSDÉN a lej 2.50-el jegyezték.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Julius 9.) **Kifizetések:** Páris 9.90, London 1038, Newyork 212.75, Milánó 7.85, Zürich 41.40, Bécs 30, Prága 6.20. — **Valuták:** Napoleon 790, aranymárka 50, leva 1.48, török líra 1.12, angol font 1035, francia frank 10.35, svájci frank 40.50, líra 8, drachma 3.60, dinár 3.60, dollár 212, lengyel márka 40, osztrák korona 31, magyar korona 30, szokol 6.25.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. — (Julius 9.) Belgrád 1243—1250, dinár 1228—1245, Berlin 16.865—16.965, márka 16.865—16.965, Bucarest 347—349, lej 352—356, Milánó 2590—2606, líra 2595—2617, Páris frank 3341—3361, Szófia 507—511, leva 502—510, Newyork 70.980—71.410, dollár 70.580—71.410.

= Élelmiszerkiviteli tilalom Aradon. Az indokolatlan piaci drágaság megakadályozására Aradváros veze-

tősége elrendelte, hogy Aradról min denemü élelmiszer kivitele tilos. A kivitel megakadályozására úgy az államok, mint a vámoknál és az országutakon a város megbízottai ellenőrzik az Aradról kiinduló kocsikat.

= **Ingyen szoba az Árumintavásár látogatóinak.** Nem haszonlesésből, nem is követendő példaként való odaállítás céljából, hanem csak annak a lelkesedésnek illusztrálására, a melyet a város közönsége az Árumintavásár ügyét felkarolja, közölik, hogy már két esetben ingyen szobát is ajánlottak fel az Árumintavásár rendelkezésére. Azoknak a száma, akik illő bér fejében ajánlottak fel szobákat, meghaladja már a kétszázat. Ez a szám rendkívül sokat jelent a mai lakásviszonyok mellett és csak dicsérni lehet érte Arad közönségét, de mi ez a kétszáz szoba ahhoz az ezerhez képest, amire a Vásárhoz szükséges van a szállodák és konviktusokon kívül a vendégek elhelyezésére. Megvagyunk ugyan győződve, hogy a kelő időre rendelkezésre fog állni az ezer szoba, de a Vásárhoz munkájának megkönnyítésére célszerű volna, ha mindazok, akik szobát akarnak felajánlani az Árumintavásárnak, azt akár személyesen, akár írásban, vagy telefon útján, minél hamarabb bejelentik címeiket az Árumintavásár irodájában. (Bul. Reg. Maria 10. Telefon 431.)

= **Forgalmi-adó kérvények benyújtása.** Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja mindazokat, akik eddig pauszálva fizették forgalmi adójukat, s kivetett adójuk érvényessége augusztus elsejével lejárt, hogy a legrövidebb idő alatt nyújtsák be az új pauszálé kivetésére vonatkozó kérvényüket, a pénzügyi palota I. emelet 16. számú helyiségében. A kik kérvényeiket benyújtották és adójuk ügyét már letárgyalták, azok végzéseiket a mai napon átvehetik.

= **A magyar kölcsönkötvények áremelkedése.** Londonból táviratozzák: A magyar kölcsön kötvényének árfolyama 97 és negyedre emelkedett. Ezzel az emelkedéssel nagymértékben megelőzte az ausztriai népszövetségi kölcsönt, amely 94 körül áll.

Felolós szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* **Egy horvát énekes — Caruso atóda?** Bécsi szerkesztőségünk jelenti: A legutóbbi artista vizsgának váratlan szenzációja volt: egy horvát énekes, Ivics Kristóf, aki azelőtt a zagrabi Operaház kórusának tagja volt, tavaly Bécsbe jött és itt tanulni kezdett. Tanárának tanácsára most letette az artista-vizsgát, még pedig példátlanul szenzációs eredménnyel. A zsüri tagjai, a szigorú vizsgáztatók, élükön Piccaver Alfrédal, a Staatsoper világhírű tenoristájával frenetikus tapsban törtek ki és addig tapsoltak, míg Ivics Kristóf még egy áriát nem énekelt. A vizsga után Piccaver kijelentette, hogy Ivics Kristóf méltó utódja lesz csakhamar Carusónak. Piccaver boldognak mondta magát, hogy ott volt a vizsgán és a fiatal horvát énekesnek további kiképzését immár személyesen akarja irányítani.

* **Betiltották a Halló Amerikát.** A nagyváradi színház Arad-Temesvár-Brassó-Bucuresti városokban tervezett turnéja váratlan véget ért. Gróf László váradi direktor ugyanis elindulásuk napján táviratot kapott a szépművészeti minisztériumból, amely a revü országos körútnak betiltását tartalmazta. A távirat semmi indokot nem tartalmaz, bár a rövidke irás súlyos és megdöbbentő ezreszekből fosztja meg a nagyváradi magyar színházat.

* **Magyar színészek diadala Bécsben.** Bécsből jelentik: Ot estén át magyar szótól volt hangos az előkelő Kammerspiele színház: Somlay Artur és társulata öt estén át bemutatták a bécsi publikumnak a budapesti Renaissance-Színház újodóságait. A páratlanul mulatságos és szellemes pikáns Csokolion meg! című párisi vígjátékkal kezdtek, az Őszi szerelemmel, evvel a tipikusan francia életképpel folytatták, majd ismét egy vígjáték: a Menyasszonyi fátyol következett, ezután Strindberg Haláltánc és végül Pirandello Az ember, az állat és az erény című komédiája. Az ötnapos vendég szerepek alatt a magyar színészek teljesen meghódították az osztrák fővárost. Az összes bécsi lapok áradozva írják a magyar színészek nagy kulturátori, pártját ritkító intelligenciájáról és közben megállapítják, hogy bécsi együttessel ilyen előadásokat még nem láttak. Somlay Artur, Papp Jolán, Boóth Klári, Thuri Mária, Halni Margit, Turai Ida, Erényi Anna, Gellért Lajos, Harsányi Rezső, Maklár Zoltán, Bérczy Géza, Vértés Lajos, Nagy Gyula, Somló István ma megannyian híres emberek Bécsben és az utolsó előadásokra valóságos tolongtak a bécsi színészek, hogy tanulmányozzák magyar kollégáikat.

MŰZI Az aradi Apolló ma pénteken vetíti utoljára a „Három hét” című filmet, mely Glyn Elinor szenzációs regénye után készült. — Ugyancsak pénteken lép fel utoljára Adám Mihály táncművész, a párisi Gaumont-filmgyár gyermekszívesze, aki az előadások kezdete előtt nemzetközi és amerikai táncokban imitálja a kis Jackie Coogant. Az előadások 5, 7 és negyed tízkor kezdődnek.

xx Az aradi Apolló szombattól vetíti „A nők ellensége” című film-

remekét, amelyet az American Film Comp. Blasco Ibanez világhírű spanyol író regénye nyomán készített el. A bucaresti Select és Apolló mozgóknak hat héttig volt egyfolytában műsora, zsúfolt házak előtt. A főszerepeket Alma Rubens és Lionel Ballymorre játszik.

xx Az aradi Marosparti nyári mozgószínházban szombat és vasárnap bemutatóra kerül „A havasi komédia” vígjáték, csodaszép felvételekkel a hó és jég birodalmából és „Egy görbe éjszaka” című kitűnő humor vígjáték. Kezdeté pont háromnegyed 10 órakor. Közkiánatára hétfőn és kedden: „A három árva” kerül reprizre.

NYILTÉR

A nyilat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Nyilatkozat.

A folyó hó 6-án, illetve 8-án az egyik aradi délutáni lapban megjelent cikkre „Ki lopta el a vári templom orgonáját” annyit válaszolok, hogy az orgona a vári templomban a helyén van, tehát azt senki el nem lopta, mert be van építve. — A volt katona-kincstárnak sem az aradi vártemplomban, sem az egész garnizonban harmoniuma nem volt, amit dr. Wild Endre főtisztelendő ur is bizonyítani tud. — Aki tehát az ellenkezőt állítja, az félre akarta a katonai hatóságokat vezetni, ami azonban nem sikerült. — Ugyvédem a megtorló lépéseket a nevezett lap ellen megindítja.

Arad, 1925. év július 9-én.

Graf Sándor

szolg. kiv. százados-művezető-tiszt, a volt aradi kat. ép. hivatal főnöke.

Mia nagy halastély élő Maros halból a Marilla terrazon

Arad, Str. Minerve (Ilona-u.) végén, Kitűnő borok, cigányzene. Egy adag halaszlé 25 lej. Egy adag rántott harosa 30 lej. Szives pártfogást kér
15177 Schvarcz Andor, vendéglős.

Magánházak,

bérbházak elfoglalható lakásokkal 1924 a legolcsóbban vehetők: „Fortuna” (Wallinger) iroda utján, Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 31

Aki kellemesen akar szórakozni,

ne mulassza el felkeresni Aradon a Tribuna Dobra (Boczkó-ucca) 2. szám alatt (volt „Demokrata” vendéglő) oszmosan berendezett

Continental vendéglő korthelyiségét,

ahol elsőrendű konyha, házian kezelt hegylal borok állanak a t. vendégek rendelkezésére. :: Abovencok elfogadtnak! Olasó árak! Figyelmes kiszolgálás. :: Szives pártfogást kér
WEISZ, tulajdonos. 1024

Kézimunka üzlet

nagy fizetési és munkakörürel, teljes berendezéssel és felszereléssel, a város legtergalmasabb helyén eladó. Bővebbet:

Györfly „Mures” irodájában Arad.

Nagy gyakorlattal bíró könyvelő és levelező

— perfekt magyar-rémet — mielőbbi belépésre ajánkozik. Címeket: „Elsőrangú” jeligére az Aradi Közlöny kiadójába kér. 2000

A KÖZLÖNY-t nemcsak helyben, hanem országszerte olvassák, hirdetései ezért eredményesek. Próbálja meg!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésért ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel írtakat szavakal adóhivatással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhetők, az minden egyes esetben megállomásra, illetve helyesbítésre kötelez. ***** Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. *****

Alkalmazás.

NYELVŐNŐ, lehetőleg német, keresetük 6 éves fiúcska mellé. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3858

TANULÓK műszerész műhelyembe felvételnek. Gáspár, Arad, Str. Horia 2. szám. 3862

KIPUTÓFUT felvesz Kell és Krausz cég Arad. 10245

Lakás.

KÉTSZOBÁS berendezés átvehető lakással, belvárosban eladó. Arad, Str. Unirei 11. (Fábián Gábor-ucca) I em., ajtó 3. 3859

KÉT-KÉTSZOBÁS kényelmes lakás a Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) közelében mellékhelyiségekkel, azonnal kiadók. Haász irodája Arad, Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-ucca) 12. 16556

Vétel és eladás.

VEGYI IPARI célokra destillált víz állandóan kapható Földes gyógyszer-tár Arad. 3726

EGY keveset használt 55 HP. W. D. motort elad Bauer, Semlac. 8857

EGY nagy sütő teknő pékek részére eladó. Cim Aokermann Antal, Covasna. 3858

ACETYLEN gázfejlesztő 20 lángra, megvételre keresetük. Cim: Braun Fülöp Chişineu. 3864

VALÓDI selyem perzsaszőnyeg, futó- és egyéb gyári szőnyegek, vitrin és vitrin tárgyak, uriszoba, ebédlő és szalonberendezések, gyermekágy, vas és faágyak, különböző butorok, gyermekkosci, Singer varrógép, antik szalon és fotelok, festmények, kézimunkák, hintaszék, 12 személyes étkező servise, mosdó servise, sok fiókos régi szekrény, stb. igen jutányosan eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I em. jobb. 1000

CSÉPLŐ GÉPEKHEZ szükséges teljes felszerelésű mentő szekrények és ezek kiegészítésére szükséges anyagok kaphatók Dr. Földes gyógyszer-tárban Arad. 3683

MINDENNEMŰ szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egészszoba berendezéseket, egyes butorok darabokat, dísz tárgyakat, mindentéle férfi ruhát stb. bizományba vesznek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédlők, hálószobák, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3. és Strada Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 120

EZÜSTÖT, antik butort magas árban vesznek, két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermaier garnitúra restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

FÉDERES könnyű plató kocsikat keresek megvételre 4-10 métermássa hordképességgel Arad, Str. Tribunal Dobra 6. sz. (Boczkó-ucca.) 3866

TELJES műtermi berendezés, jól kidolgozott környéken, 2 iparjoggal, biztos existenciára, sürgősen eladó. Cim Rudolf Mosse hirdetőben Arad. 10244

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában. 500

HANGVERSENYZONGORA kintűnő hangu eladó. Mohs Arad, Str. Pompiliu 21. sz. (Kasza-ucca). 3848

Iraklatlan.

HÁROM VAGY NÉGYSZOBABÓL álló magánházat azonnal elfoglalható lakással, megvételre keresek. — Ajánlatokat „Sürgős” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 3861

Üzletek.

VENDÉGLŐ felszereléssel, lakással, forgalmas helyen, 35.000 leiert eladó. Bővebbet Györfy „Mureş” irodájában Arad. 15177

A BELVÁROS központján egy tágas, szép nagy PINCEHELYISÉG, lehetőleg uccal bejárattal, hárbe keresetük. Értekezés: Arad, Str. George Popa No. 1., Szép-téle üzletben. 3865

Különféle.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET botáblázásra legelőnyösebben folyósítottak. HAASZ-irodája, Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-ucca) 12. szám. 16554

ELVESZETT egy kis sárga könyv, címlapján Tóuj Gergely név áll. Solymos Ferenc lejegyzéseit tartalmazza. Megtaláló vigye fel Solymoshoz, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér), színház-épület. 200

Fogászat!
Fogházak: (injekciós érzéstelenítéssel) 40 lej.
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80-100 lej.
Fehér fogak kaucschukra 1917 drb. 40-50 lej.
Arany koronák, fonak (garantált aranyból) drb. 300-350 lej.
FRIDA D'MOUDJALLED.
vizsg. fogásztnő, Arad, B. Reg. Ford. 14. Múzeum (fog-ut)

Friss hal
érkezett 2287
Lutwák József céghez, Arad.

Árlejtségi hirdetés.
A chişineu-i (kisjenői) Róm. Kath. Hitközség ezepele árlejtségi hirdetés a templomnál szükségessé vált kőműves és bádogos javítási munkálatokra.
Fenti munkálatokra csak külön tehető ajánlat.
Feltételek megtudhatók a templom gondnokánál.
A pályázni óhajtok felkérteknek, hogy sajátkezűleg aláírt, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett írásbeli ajánlatukat folyó év július hó 22-ig Bayer György elnöknel adják be.
Később érkezett ajánlatok, vagy pótajánlatok nem vételnek figyelembe.
Az elnökség fenntartja magának a jogot, hogy tekintet nélkül az ajánlati összegre, a pályázók közül szabadon választathasson.
Chişineu, 1925. július hó 7.
Ifj. Bóros Károly, Bayer György, jegyző. 3860 elnök.

Gazdálkodásra

alkalmas ház a külvárosban, aszfaltozott ucca mellett, elfoglalható 3 szobás lakással, villanyval, 4 drb. jószágra istálló, disznóól és nagy kerttel, elköltözés miatt 145 ezer leiert sürgősen eladó és kevés pénzzel átvehető.

Értekezni lehet Haász Irodában Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. sz. 16556

Cserép

duplafalcos 253. sz., legjobb minőségben, legjutányosabb árban kapható:

Pollák Sándor
gőztéglagyárában, Aradon.

Tűzifa

wagontételeben legolcsóbb árban beszerezhető

Klein és Weiner

fakereskedőknél **ARAD**, Str. Nic. Grigorescu 3-4. (volt Munkácsy-u.) Timisoara, Bul. Carol 19. (v. Hunyadi-u.) Telefon: Arad 5-31, Timisoara 21-22.

ARADI Arminia-vásár és Bátorkiállítás
1925. aug. 1-10.

75 % utazási kedvezmény a román, 50 % a magyar vasutakon.

Több mint 400 kiállító

Gazdasági 2141 kiállítás. Koncertek, theatralis szórakozások és Rádió. Sportesemények és ünnepek. Országos kongresszusok és nagygyűlések stb.

INGYEN!

tudomására hozom mindenkinek, hogy a rossz villanyégőket becséreltem ujjakra, képkeretetést és ablaküvegeztést olcsón vállalom, törött tveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, külön ragasztó is kapható. Schwarz üveges Arad, a zsidó templom mellett. 3543

Almási előnyomda ajánlja legújabb Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u. iskola mellett).

Eladó tőkebefektetésre alkalmas bérházak

Piaclér közelében 15 lakásos emeletes sarok bérház, óriási pinccel 1 millió 50 ezer leiert. — Belvárosban 7 lakásos bérház 3 szobás parkettás, fürdőszobás elfoglalható lakással 925 ezer leiert. — Fűtér közelében emeletes ház 4-négy szobás parkettás fürdőszobás lakással 1 millió 200 ezer leiert. — Piaclér közelében ház 2 iktelhelyiséggel, elfoglalható 2 szobás lakással és 6 kisebb lakással 650 ezer leiert. **Varjassy Lajos-uccában 4 lakásos** ház, elfoglalható lakással, fürdőszobával, kerttel 475 ezer leiert. — Piaclér közelében földszintes ház elfoglalható 5 szobás lakással, fürdőszobával és egy 2 szobás lakással 650 ezer leiert. — Piata A. Iancu (Szabadság-térről 2 pernyi távolságra 3 lakásos bérház, elfoglalható 8 szobás fürdőszobás lakással 850 ezer leiert. — A bel- és külvárosban kertes házak, gazdálkodásra alkalmas házak, bérházak, elfoglalható 3-8 szobás lakásokkal 200 ezer leiertől 3 millió ejes árakig eladók. Értekezni lehet:

Haász-irodájában Aradon, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12.

Illits BRISTOL-szálló
BUDAPEST. 216
Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávész. Mérsékelt árak.

FIGYELEM!
A világhírű zombolyai „Bohn” féle 253-as sz. fedélcserépek
Aradon kizárólag az Aradi Fűrészgyárnál és Engel Adolfnál, Str. Meţianu 13., továbbá Ujaradon Vas József fakereskedőnél 15175 kaphatók. Hasonnemű utánzatoktól óvakodjon, amiért is minden cserépen levő „Bohn” névre ügyelni kérik.
MITTNER JÓZSEF UTÓDAI oégtől képviselőfunkt megvontuk.